

नगर शिक्षा ऐन धनगढी, २०७४ मा दोस्रो संशोधन

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|--|
| दफा १. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:— | | |
| दफा १. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:— | १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :- | “विस्तार” शब्द आवश्यक नरहेकोले |
| (क) यस ऐनको नाम “नगर शिक्षा ऐन धनगढी २०७४” रहेको छ । | (१) यो ऐनको नाम "नगर शिक्षा (दोस्रो संशोधन) ऐन धनगढी, २०७४" रहेको छ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (ख) यो ऐन तुरुन्त लागू हुनेछ । | (२) यो ऐन धनगढी उप-महानगरपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| दफा २. परिभाषा: | | |
| (न) “शिक्षा शाखा” भन्नाले धनगढी उप-महानगरपालिकाका शिक्षा विभाग/महाशाखा संझनु पर्दछ । | (न) “महाशाखा” भन्नाले धनगढी उप-महानगरपालिकाकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा सम्झनु पर्दछ । | संघीय संरचनामा उपमहानगरपालिकामा शिक्षा महाशाखा रहने र सो अन्तर्गत अन्य शाखा रहने व्यवस्था भएकोले |
| (प) “शिक्षा अधिकृत” भन्नाले धनगढी उप-महानगरपालिकाका शिक्षा विभाग/महाशाखा प्रमुखलाई संझनु पर्दछ । | (प) “महाशाखा प्रमुख” भन्नाले धनगढी उप-महानगरपालिकाका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ । | महाशाखा प्रमुखको व्यवस्था नभएकोले राख्नुपर्ने |
| दफा ३. विद्यालय खोल्न अनुमति लिनुपर्ने:— | | |
| (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै समुदायले | (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै नेपाली नागरिकले शैक्षिक | वा सहकारी अन्तर्गत |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|---|
| सामुदायिक विद्यालय वा नेपाली नागरिकले शैक्षिक गुठी अन्तर्गत संस्थागत विद्यालय खोल्न चाहेमा तोकिएको विवरण खुलाई वडा शिक्षा समितिको सिफारिस सहित नगर प्रमुख समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ । | गुठी अन्तर्गत संस्थागत विद्यालय वा सहकारी अन्तर्गत सहकारी विद्यालय खोल्न चाहेमा तोकिएको विवरण खुलाई वडा समितिको सिफारिस सहित महाशाखा प्रमुख समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ । | सहकारी विद्यालय भन्ने शब्द थप्नुपर्ने, वडा समिति र नगर प्रमुखको सट्टा महाशाखा प्रमुख राख्नुपर्ने भएकोले |
| (४) यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत कम्पनीको रूपमा सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूले चाहेमा कम्पनी खारेज गरी शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्न नगर प्रमुख समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ । | (४) यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत कम्पनीको रूपमा सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूले चाहेमा कम्पनी खारेज गरी शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्न महाशाखा प्रमुख समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ । | नगर प्रमुखको सट्टा महाशाखा प्रमुख राख्नुपर्ने भएकोले |
| (६) उपदफा (२), (३) वा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका विद्यालयलाई शैक्षिक गुठीको रूपमा सञ्चालन गर्न पाउने गरी अनुमति वा स्वीकृति दिइने छैनः- | (६) उपदफा (२), (३) वा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका विद्यालयलाई शैक्षिक गुठी वा सहकारीको रूपमा सञ्चालन गर्न पाउने गरी अनुमति वा स्वीकृति दिइने छैनः- | “वा सहकारी” शब्द थप्नुपर्ने भएकोले |
| (७) यस ऐन वा अन्य प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछः- | (७) यस ऐन वा अन्य प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि शैक्षिक गुठी वा सहकारी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछः- | “वा सहकारी” शब्द थप्नुपर्ने भएकोले |
| (क) शैक्षिक गुठी सञ्चालन गर्ने गुठी सञ्चालक (ट्रष्टी) सङ्गठित संस्थाको रूपमा हुनुपर्ने, | (क) शैक्षिक गुठी वा सहकारी सञ्चालन गर्ने गुठी सञ्चालक (ट्रष्टी) सङ्गठित संस्थाको रूपमा हुनुपर्ने, | “वा सहकारी” शब्द थप्नुपर्ने भएकोले |
| (ख) शैक्षिक गुठी सञ्चालन गर्दा ट्रष्टीमा | (ख) शैक्षिक गुठी वा सहकारी सञ्चालन गर्दा ट्रष्टीमा | “वा सहकारी” शब्द थप्नुपर्ने |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|---|
| सार्वजनिक गुठी भए कम्तीमा पाँचजना र निजी गुठी भएकम्तीमा तीनजना सदस्य हुनुपर्ने, | सार्वजनिक गुठी वा सहकारी भए कम्तीमा पाँचजना र निजी गुठी भएकम्तीमा तीनजना सदस्य हुनुपर्ने, | भएकोले |
| (ग) शैक्षिक गुठीको आय-व्ययको लेखा तोकिए बमोजिमको ढाचा र प्रचलित लेखाका सिद्धान्तका आधारमा अभिलेख खडा गरी मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने, | (ग) शैक्षिक गुठी वा सहकारी को आय-व्ययको लेखा तोकिए बमोजिमको ढाचा र प्रचलित लेखाका सिद्धान्तका आधारमा अभिलेख खडा गरी मान्यता प्राप्त महाशाखाले अद्यावधिक गरेको अभिलेखमा समेटिएका लेखापरीक्षकमध्येबाट नगर शिक्षा समितिले तोकेका लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने, | “वा सहकारी” शब्द र महाशाखाले अद्यावधिक गरेको अभिलेखमा समेटिएका लेखापरीक्षकमध्येबाट नगर शिक्षा समितिले तोकेका भन्ने व्यवस्था थप्नुपर्ने भएकोले |
| (घ) शैक्षिक गुठीको तत्काल कायम रहेका ट्रष्टले आफ्नो जीवनकालमै वा शेषपछि गुठीयारको रूपमा काम गर्ने आफ्नो उत्तराधिकारी तोक्न सक्ने छ । तर सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको हकमा त्यस्तो उत्तराधिकारी तोक्दा नगरपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ । | (घ) शैक्षिक गुठी वा सहकारी को तत्काल कायम रहेका ट्रष्टले आफ्नो जीवनकालमै वा शेषपछि गुठीयारको रूपमा काम गर्ने आफ्नो उत्तराधिकारी तोक्न सक्ने छ । तर सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको हकमा त्यस्तो उत्तराधिकारी तोक्दा नगरपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ । | “वा सहकारी” शब्द थप्नुपर्ने भएकोले |
| (८) कुनै सामाजिक, परोपकारी वा कल्याणकारी संस्थाले मुनाफा नलिने उद्देश्य राखी विद्यालय सञ्चालन गर्न चाहेमा तोकिएको अधिकारीबाट स्वीकृति लिई सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्न सक्नेछ । | (८) कुनै सामाजिक, परोपकारी वा कल्याणकारी संस्थाले मुनाफा नलिने उद्देश्य राखी विद्यालय सञ्चालन गर्न चाहेमा तोकिएको अधिकारीबाट स्वीकृति लिई सार्वजनिक शैक्षिक गुठी वा सहकारी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्न सक्नेछ । | “वा सहकारी” शब्द थप्नुपर्ने भएकोले |
| (११) प्राविधिक शिक्षा संचालन गर्न चाहने | (११क) आफ्नै स्रोतबाट पूर्व प्राथमिक विद्यालय वा | दफा ३ को उपदफा (११) |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|---|
| विद्यालयको अनुमति तथा स्वीकृती संबन्धी व्यवस्था तोकिए वमोजिम हुनेछ । - | वालविकास कक्षा खोल्ने अनुमति तथा स्वीकृति तोकिएबमोजिम सम्बन्धित वडा कार्यालयले दिनेछ । (११ख) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन तोकिएबमोजिम हुनेछ । | पछि उपदफा (११क) र (११ख) व्यवस्था थप्नु पर्ने भएकोले |
| (१२) विद्यालय सञ्चालन तोकिए वमोजिम हुनेछ । | - | उपदफा (१२) हटाउनु पर्ने भएकोले । |
| - | ३क. विद्यालय सञ्चालन :- विद्यालयको सञ्चालन तोकिएबमोजिम हुनेछ । | नभएकोले राख्नु पर्ने मूल ऐनको दफा ३ पछि दफा ३क |
| - | ३ख. विद्यालयको कक्षा थप सम्बन्धी व्यवस्था:- (१) कुनै विद्यालयले कक्षा थप गर्न चाहेमा शैक्षिक सत्र शुरु हुनुभन्दा कम्तीमा तीन महिना अगावै महाशाखा प्रमुख समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ । | नभएकोले राख्नु पर्ने मूल ऐनको दफा ३ पछि दफा ३ख |
| | (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन पेश भएमा महाशाखा प्रमुखले थप हुने कक्षाको लागि पूर्वाधार पूरा भए वा नभएको सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी गराई स्थलगत प्रतिवेदन सहित कक्षा थप गर्न अनुमति दिने वा नदिने सम्बन्धमा आवश्यक निर्णयका लागि नगर शिक्षा समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ । | नभएकोले राख्नु पर्ने |
| | (३) उपदफा (२) बमोजिम पेश भएमा नगर शिक्षा समितिले निवेदक विद्यालयमा कक्षा थप गर्न अनुमति दिने वा नदिने | नभएकोले राख्नु पर्ने |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|---|
| | सम्बन्धमा निर्णय गर्नेछ । नगर शिक्षा समितिबाट अनुमति दिने भनी निर्णय भएका विद्यालयहरूको सूचीसहित महाशाखा प्रमुखले कार्यालयको वेबसाइट मार्फत तोकिएको मितिभित्र नियमानुसारको कर तिरी अनुमति पत्र लिनका लागि सूचना प्रकाशन गर्नेछ । | |
| | (४) विद्यालयको कक्षा थप सम्बन्धि अन्य व्यवस्था तोकिएबमोजिम हुनेछ । | नभएकोले राख्नु पर्ने |
| - | ३ग. विद्यालयको ठाउँ सारी सम्बन्धी व्यवस्था :- (१) अन्यत्र स्थानीय तहबाट नगरपालिकामा कुनै पनि संस्थागत विद्यालयलाई ठाउँसारीका लागि अनुमति दिईने छैन । | नभएकोले राख्नु पर्ने मूल ऐनको दफा ३ पछि दफा ३ग |
| | (२) उचित र प्रयाप्त कारण भएमा नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेको विद्यालयलाई एकठाउँबाट अर्को ठाउँमा सम्बन्धित वडा समितिको सिफारिसमा नगर शिक्षा समितिले तोकिएबमोजिम ठाउँसारी गर्न सकिनेछ । | नभएकोले राख्नु पर्ने |
| दफा ४. परीक्षा सञ्चालन र समन्वयः | | |
| ४.परीक्षा सञ्चालन र समन्वयः- नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न तोकिए बमोजिमको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति रहने छ । परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए | ४. परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन :- (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको कक्षा ८ को परीक्षा नगरपालिकाले सञ्चालन गर्नेछ । (२) उपदफा (१) बमोजिम परीक्षा सञ्चालन गर्न महाशाखा प्रमुखको अध्यक्षतामा तोकिएबमोजिमका सदस्यहरू रहेको एक आधारभूत शिक्षा परीक्षा समिति रहनेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई थप स्पष्ट बनाउनुपर्ने भएकोले |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|----------------------------------|
| बमोजिम हुनेछ । | (३) आधारभूत शिक्षा परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएबमोजिम हुनेछ । (४) विद्यालयका अन्य कक्षाहरूको परीक्षा तोकिएबमोजिम हुनेछ । | |
| दफा ६ | | |
| ६. विशेष शिक्षा, समावेशी शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर शिक्षा तथा खुला शिक्षासञ्चालनसम्बन्धी व्यवस्था: नगरपालिकाले आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गरी विशेष शिक्षा, समावेशी शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर शिक्षा तथा खुला शिक्षा सञ्चालनको व्यवस्था गर्न सक्नेछ । | ६. विशेष शिक्षा, समावेशी शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर तथा खुला शिक्षा र बैकल्पिक सिकाइ सम्बन्धी व्यवस्था :- (१) नगरपालिकाले आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गरी विशेष शिक्षा, समावेशी शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर तथा खुला शिक्षा र बैकल्पिक सिकाइको व्यवस्थाप गर्न सक्नेछ । (२) उपदफा (१) मा कुनै विद्यालयले विशेष शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर शिक्षा तथा खुला शिक्षा संचालन गर्न चाहेमा नगरपालिकाले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरि सो विद्यालयलाई त्यस्तो शिक्षा संचालन गर्न तोकिए बमोजिम स्वीकृति दिन सक्नेछ । (३) दूर शिक्षा, विशेष शिक्षा र समावेशी शिक्षाको संचालन साधारण शिक्षा सरह हुनेछ । (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पनि दृष्टिविहिन, न्यूनदृष्टियुक्त, पूर्ण दृष्टिविहिन, बहिरा, सुस्त | भएको व्यवस्थालाई थप स्पष्ट पार्न |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|---|
| | <p>श्रवण, अटिज्म, बौद्धिक अपाङ्गता तथा श्रवण दृष्टिविहिन भएका बालबालिकाको लागि पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक र शिक्षण सिकाइ र मूल्याङ्कन प्रणालीमा फरक व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।</p> <p>(५) अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा र दूर तथा खुला शिक्षाको संचालन तोकिए बमोजिमको हुनेछ ।</p> <p>(६) नगरपालिकाले कुनै महामारी वा विपत्तिजन्य अवस्थामा विद्यालयको पठनपाठन सञ्चालन गरिराख्नका लागि वैकल्पिक सिकाइको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।</p> | |
| ७. शिक्षाको माध्यमः- | | |
| <p>(२ उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा विद्यालयमा शिक्षाको माध्यम देहाय बमोजिम हुन सक्नेछः-</p> <p>(क) प्राथमिक शिक्षा मातृभाषामा दिन सकिनेछ ।</p> | <p>(क) आधारभूत तहको प्रारम्भिक बाल विकास देखि कक्षा ५ सम्म मातृभाषामा दिन सकिनेछ,</p> | हाल विद्यालय तहको संरचनामा प्राथमिक शिक्षा भन्ने नरहेकोले |
| दफा ८. विद्यालयको पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकः | | |
| दफा ८. विद्यालयको पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकः | <p>८. विद्यालयमा लागु हुने पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक सम्बन्धी व्यवस्था :-</p> <p>(१) विद्यालयले नेपाल सरकारबाट स्वीकृत पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक लागू गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>(२)नगरपालिकाले राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूपले तोकेबमोजिम स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक निर्माण गरि</p> | भाषिक अष्पष्टता भएकोले |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|--|--|
| | लागू गर्न सक्नेछ । (३) विद्यालयमा लागु हुने पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिएबमोजिम हुनेछ । | |
| विद्यालयले नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुरूप सिकाइ उपलब्धी हासिल हुने गरी अध्ययन अध्यापन गराउनु पर्नेछ । (१) संस्थागत विद्यालयको हकमा पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा परिवर्तन गर्न पाईने छैन । | (१) संस्थागत विद्यालयले एउटा शैक्षिक सत्रमा लागु गरेको एउटा प्रकाशनको पाठ्यपुस्तक कम्तिमा ५ शैक्षिक सत्रमा परिवर्तन गर्न पाईने छैन । | कतिपय संस्थागत विद्यालयहरूले वर्षेनी पाठ्यपुस्तकको प्रकाशन फरक गरी विद्यार्थीहरूलाई थप व्ययभार पारिरहेको अवस्था भएकोले |
| दफा ९. नगर शिक्षा समिति: | | |
| (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने विद्यालयको रेखदेख, समन्वय र व्यवस्थापन गर्ने कामको लागि देहाय बमोजिमको नगरशिक्षा समिति रहनेछ:- (क) नगरपालिकाको प्रमुख –अध्यक्ष (च) समाजसेवी वा शिक्षा विदहरूमध्येबाट नगरशिक्षा समितिले मनोनित गरेका कम्तीमा एकजना दलित तथा अल्पसंख्यक सहित दुईजना –सदस्य | (क१) नगरपालिकाको उपप्रमुख - सदस्य (च) समाजसेवी वा शिक्षाविदहरूमध्येबाट नगर शिक्षा समितिले मनोनित गरेका कम्तीमा एक जना दलित वा अल्पसंख्यक वा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित दुईजना – सदस्य | खण्ड (क१) थप तथा खण्ड (च) संशोधन गर्नुपर्ने भएकोले |
| (ज) नगरस्तरका नेपाल शिक्षक महासंघका | (ज) नेपाल शिक्षक महासंघका नगर अध्यक्ष – सदस्य | नगर महासंघका अध्यक्ष भनि |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|--|---|
| प्रतिनिधी १ जना सदस्य – सदस्य | | किटानी गर्नुपर्ने भएकोले |
| (झ) शिक्षा अधिकृत –सदस्य सचिव | (झ) महाशाखा प्रमुख – सदस्य सचिव | शिक्षा शाखा प्रमुख महाशाखा प्रमुख हुने भएकोले |
| - | (४) नगर शिक्षा समितिको बैठक सामान्यतया दुई महिनामा एक पटक बस्नेछ । | उपदफा (३) पछि उपदफा (४) थप गर्नुपर्ने भएकोले |
| दफा १०. नगर शिक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः- | | |
| च) वडा शिक्षा समितिबाट सिफारिस भई आएका तीन जना सूचीकृत लेखा परिक्षकहरु मध्येबाट लेखा परीक्षकको नियुक्ति गर्ने । | (च) विद्यालयको बार्षिक लेखापरीक्षणका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिले सिफारिस गरी पठाएका तीन जना लेखापरीक्षकहरुमध्येबाट एकजनालाई नियुक्त गर्ने । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (ढ) अस्थायी करार शिक्षकहरुको छनौटको लागि विशेषज्ञहरुको छनौट गरेर सूची प्रकाशन गर्ने, | (ढ) अस्थायी, करार, राहत शिक्षकहरुको छनौटका लागि प्रत्येक वर्ष तोकिएबमोजिम विशेषज्ञहरुको छनौट गरेर सूची प्रकाशन गर्ने । | “राहत” शब्द थपगरी संशोधन गर्नुपर्ने भएकोले |
| दफा ११. नगर कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारः- | | |
| नगर कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ । | ११. नगर कार्यपालिकाको शिक्षा सम्बन्धी काम, कर्तव्य र अधिकार :- नगर कार्यपालिकाको शिक्षा सम्बन्धी काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएबमोजिम हुनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| दफा १२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकारः- | | |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|--|---|
| प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ । | १२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको शिक्षा सम्बन्धी काम, कर्तव्य र अधिकार :- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको शिक्षा सम्बन्धी काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएबमोजिम हुनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| दफा १३. नगर शिक्षा अधिकृत | | |
| १३. नगर शिक्षा अधिकृत | महाशाखा प्रमुख | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| नगर शिक्षा अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ । | १३. महाशाखा प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार :- महाशाखाको प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएबमोजिम हुनेछ । | शिक्षा अधिकृत काम, कर्तव्य र अधिकार किटानी गर्न |
| - | १३क. महाशाखाका अन्य कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार :- महाशाखाका अन्य कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएबमोजिम हुनेछ । | अन्य कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार किटानी गर्न |
| दफा १४. नगर शिक्षा अनुगमन समिति:- | | |
| (१ज) विद्यालय निरीक्षण गर्न तोकिएको व्यक्ति – सदस्य सचिव | (१ज) महाशाखा प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत कर्मचारी – सदस्य सचिव | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (२) शिक्षा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:- शिक्षा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ । | (२) शिक्षा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा बैठक सम्बन्धी व्यवस्था : शिक्षा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा बैठक सम्बन्धी व्यवस्था तोकिएबमोजिम हुनेछ । | बैठक सम्बन्धी व्यवस्था राख्नुपर्ने भएकोले |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|-------------------------------------|
| दफा १६. अध्यापन अनुमतिपत्र:- | | |
| विद्यालयमा नियुक्त हुन तोकिए बमोजिमको अध्यापन अनुमतिपत्र लिएका व्यक्ति मात्र शिक्षक पदमा उम्मेदवार हुन योग्य हुनेछन् । | १६. अध्यापन अनुमति पत्र :- (१) विद्यालयमा अस्थायी, करार र राहत शिक्षक पदमा नियुक्ति हुन संघीय कानून बमोजिम तोकिएको अध्यापन अनुमति पत्र प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ । (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नगरपालिकाको स्रोतबाट अनुदान दिने गरी सामुदायिक विद्यालयमा नियुक्त गर्ने शिक्षक र विद्यालयको निजीस्रोतका शिक्षकका लागि नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयमा मात्र लागु हुने गरी तोकिएबमोजिम नगर शिक्षक अध्यापन अनुमति पत्र जारी गर्न सक्नेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई थप प्रस्ट्याउन |
| दफा १९. प्रारम्भिक बाल शिक्षासम्बन्धी व्यवस्था:- | | |
| प्रारम्भिक बाल शिक्षाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । | १९. प्रारम्भिक बाल शिक्षा, पूर्व प्राथमिक विद्यालय, बालविकास कक्षा, मन्तेश्वरी कक्षा सम्बन्धी व्यवस्था :- प्रारम्भिक बाल शिक्षा, पूर्व प्राथमिक विद्यालय, बालविकास कक्षा, मन्तेश्वरी कक्षा सम्बन्धी अनुमति लगायतका अन्य काम सम्बन्धित वडा शिक्षा समितिको सिफारिसमा वडा कार्यालयले गर्नेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई थप प्रस्ट्याउन |
| दफा २०. प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रलाई | | |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|-------------------------------------|
| अनुदान:- | | |
| नगरपालिकाले प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रलाई तोकिए बमोजिमको आधारमा अनुदान रकम दिन सक्नेछ । | २०. प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रलाई अनुदान दिन सक्ने :- नगरपालिकाले समुदाय र सामुदायिक विद्यालयमा नियमित सञ्चालन रहेका प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रलाई तोकिएबमोजिम बार्षिक अनुदान दिन सक्नेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई थप प्रस्ट्याउन |
| दफा २१. विद्यालय व्यवस्थापन समिति:- | | |
| (१) सामुदायिक विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख, व्यवस्थापन र अनुगमन गर्नको लागि प्रत्येक विद्यालयमा देहायका सदस्यहरू रहेको एक विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहनेछ:- (क) समितिका सदस्यहरूले आफूहरूमध्येबाट छानेको एक जना पदाधिकारी –अध्यक्ष (ख) अभिभावकले आफूहरूमध्येबाट छानी पठाएका कम्तीमा दुईजना महिला र एक जना दलित सहित चारजना –सदस्य (ग) विद्यालय रहेको सम्बन्धित वडाको वडा समितिका सदस्यहरू मध्येबाट वडा समितिले मनोनयन गरेको एकजना –सदस्य (घ) विद्यालयका संस्थापक, स्थानीय बुद्धिजिवी, शिक्षाप्रेमी, विद्यालयलाई निरन्तर | (१) सामुदायिक विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापन गर्नको लागि प्रत्येक विद्यालयमा देहायका सदस्यहरू रहेको एक विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहनेछ :- (क) अभिभावकले आफूहरूमध्येबाट छानी पठाएका दुईजना महिला सहित चारजना –सदस्य (ख) विद्यालय रहेको सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा वडा समितिका सदस्यहरूमध्येबाट सो वडा समितिले मनोनयन गरेको सदस्य –सदस्य (ग) विद्यालयका संस्थापक, स्थानीय बुद्धिजिवी, शिक्षाप्रेमी, विद्यालयलाई निरन्तर दश वर्षदेखि सहयोग गर्ने वा विद्यालयलाई दश लाख वा सो भन्दा बढी नगद वा जिन्सी सहयोग गरेका व्यक्तिहरूमध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको एकजना महिला | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|-------------------------------------|
| <p>उल्लेख्य सहयोग गरेका व्यक्तिहरू मध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको एकजना महिला सहित दुईजना –सदस्य</p> <p>(ड) विद्यालयका शिक्षक-कर्मचारीले आफूहरू मध्येबाट छानी पठाएको एकजना –सदस्य</p> <p>(च) विद्यालयको प्रधानाध्यापक –सदस्य सचिव</p> | <p>सहित दुईजना –सदस्य</p> <p>(घ) विद्यालयका शिक्षकले आफूहरूमध्येबाट छानी पठाएको एकजना –सदस्य</p> <p>(ड) विद्यालयका प्रधानाध्यापक –सदस्य-सचिव</p> | |
| <p>(२) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष विद्यालय व्यवस्थापन समितिको संरक्षक रहनेछ। संरक्षकको काम कर्तव्य र तोकिए बमोजिम हुनेछ।</p> | <p>(२) प्राविधिक र व्यावसायिक विषयमा अध्ययन वा तालीम गराइने माध्यमिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा नगरस्तरका उद्योग तथा वाणिज्य महासंघका दुईजना प्रतिनिधि सदस्य रहनेछन्।</p> | <p>दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि</p> |
| <p>(३) विद्यालय स्तरीय बालकलवले मनोनयन गरेका एक जना बालकलवका प्रतिनिधी आमन्त्रित सदस्यको रूपमा रहनेछन्।</p> | <p>(३) विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूले उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख) वा (ग) बमोजिमका सदस्यहरूमध्येबाट छानेको सदस्य सो समितिको अध्यक्ष हुनेछ।</p> | <p>दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि</p> |
| <p>(४) प्राविधिक र व्यावसायिक विषयमा अध्ययन वा तालिम गराइने माध्यमिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा उप-महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्बन्धित विषय तथा व्यवसायसँग नगरस्तरका उद्योग तथा वाणिज्य</p> | <p>(४) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष छनौट नभएसम्मका लागि वा अध्यक्षको अनुपस्थितिमा सो समितिका ज्येष्ठ सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ।</p> | <p>दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि</p> |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|--|--|
| महासंघका दुई जना प्रतिनिधी सदस्य रहनेछ । | | |
| (५) विशेष शिक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिमा कम्तीमा पचास प्रतिशत सदस्यहरू अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अभिभावकहरू सदस्य रहनेछन् । | (५) विशेष शिक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिमा कम्तीमा पचास प्रतिशत सदस्यहरू अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अभिभावक र समावेशी शिक्षा वा स्रोत कक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिमा कम्तीमा एकजना अपाङ्गता भएका व्यक्ति सदस्य रहनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (६) व्यवस्थापन समितिको म्याद सकिनुभन्दा कम्तिमा एक महिना अगावै नयाँ व्यवस्थापन समितिको गठन बहालवाला व्यवस्थापन समितिले गरी पदभार हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । यसो हुन नसकेमा वा व्यवस्थापन समिति गठन विवादित भएमा तोकिए बमोजिम व्यवस्थापन समितिको गठन नगर शिक्षा समितिले गर्नेछ । | (६) महाशाखा प्रमुख वा सम्बन्धित क्षेत्रको शिक्षा अधिकृतलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गरिनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (७) व्यवस्थापन समिति गठनसम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । | (७) विद्यालय व्यवस्थापन गठन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिएबमोजिम हुनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (२) प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा एक शिक्षक अविभावक संघको व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । | (७क) प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा एक शिक्षक अविभावक संघको व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । | दफा २१ को उपदफा (७) पछिको (२) लाई उपदफा (७क) बनाइएको । |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|--|
| (८) (१) संस्थागत विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापन गर्नका लागि प्रत्येक विद्यालयमा देहायका सदस्यहरू रहेको एक विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहनेछः— | | |
| (च) निरीक्षक वा निरीक्षकको काम गर्न तोकिएको व्यक्ति –सदस्य | (८) (१) (च) महाशाखा प्रमुखले तोकेको सम्बन्धित विद्यालय हेर्ने अधिकृत कर्मचारी – सदस्य | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (२) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्षलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा अनिवार्य आमन्त्रित गर्नुपर्नेछ । | (२) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा वडा समितिका अध्यक्ष तथा अन्य सदस्यहरूलाई पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सकिनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (१०) सामुदायिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः— | | |
| (च) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सचिवालय व्यवस्थित गर्ने, गराउने, | (१०च) नगरपालिकाले अध्यावधिक गरेका लेखा परीक्षकहरूमध्येबाट नगर शिक्षा समितिले नियुक्त गरेका लेखापरीक्षकबाट विद्यालयको बार्षिक लेखा परीक्षण गर्ने । | पुरानो व्यवस्था आवश्यक नरहेको र नयाँ व्यवस्था राख्नुपर्ने भएकोले |
| (त) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने गराउने । | (थ) + शिक्षक अभिभावक संघ गठन गर्ने । | नभएकोले राख्नुपर्ने |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|---------------------------------------|
| दफा २२. विद्यालय व्यवस्थापन समिति विघटन गर्न सकिने: | | |
| (क) कुनै विद्यालयको व्यवस्थापन समितिले तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको निष्कर्ष सहित वडा शिक्षा समिति वा शिक्षा अनुगमन समिति मार्फत् नगर शिक्षा समितिमा पेश भएमा नगर शिक्षा समितिले उक्त प्रतिवेदन उपर छानविन गर्नेछ । नगर शिक्षा समितिको छानविनले समेत ताकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको निष्कर्ष निकालेमा नगर शिक्षा समितिले नगर कार्यपालिका समक्ष उक्त विद्यालय व्यवस्थापन समिति विघटन गर्न सिफारिस गर्नेछ । नगरपालिकाले त्यस्तो विद्यालय व्यवस्थापन समिति तोकिएको प्रकृया पुऱ्याई विघटन गर्न सक्नेछ । तर त्यसरी विघटन गर्नु अघि विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिब मौका दिनु पर्नेछ । | (क) कुनै विद्यालयको व्यवस्थापन समितिले तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको निष्कर्ष सहित वडा शिक्षा समिति वा शिक्षा अनुगमन समिति मार्फत् नगर शिक्षा समितिमा प्रतिवेदन पेश भएमा नगर शिक्षा समितिले उक्त प्रतिवेदन उपर छानविन गर्नेछ । नगर शिक्षा समितिको छानविनले समेत ताकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको निष्कर्ष निकालेमा नगर शिक्षा समितिले नगर कार्यपालिका समक्ष उक्त विद्यालय व्यवस्थापन समिति विघटन गर्न सिफारिस गर्नेछ । नगरपालिकाले त्यस्तो विद्यालय व्यवस्थापन समिति तोकिएको प्रकृया पुऱ्याई विघटन गर्न सक्नेछ । तर त्यसरी विघटन गर्नु अघि विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिब मौका दिनु पर्नेछ । | “प्रतिवेदन” शब्द थप गर्नुपर्ने भएकोले |
| दफा २४. वडा शिक्षा समिति:— | | |
| (१) नगरका वडाभित्रका विद्यालयहरूको रेखदेख, संरक्षण, संवर्द्धन, नियमन गर्न वडास्तरमा देहाय | (१) वडाभित्रका विद्यालयहरूको सञ्चालन, रेखदेख, संरक्षण, सम्बर्द्धन, नियमन गर्न वडास्तरमा देहायबमोजिमको | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|------------------------------|
| बमोजिमको वडा शिक्षा समिति गठन हुनेछ । | वडा शिक्षा समिति रहनेछ :- | |
| (ग) सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको शिक्षकहरूमध्येबाट एक जना महिला सहित वडासमितिबाट छनौट भएका दुई जना –सदस्य | (ग) वडा भित्र उच्चतम कक्षा संचालित सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका शिक्षकहरूमध्येबाट एक जना महिला सहित वडा समितिबाट छनौट भएका दुईजना -सदस्य | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| दफा २५. नगरपालिका शिक्षा विकास कोष:- | | |
| (२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन्:- (घ) नगरपालिकामा स्थापित शैक्षिक विकास कोषको रकम, | - | हटाइएको |
| दफा ३४. विद्यालयलाई सुरक्षित क्षेत्रको रूपमा कायम गर्नु पर्ने:- | | |
| - | ३४क. अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन सम्बन्धि व्यवस्था :- विद्यालयले विद्यार्थीहरूको सिर्जनात्मक प्रतिभाको विकासका लागि विद्यालयमा तोकिएबमोजिम अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्नु पर्नेछ । | दफा ३४ पछि दफा ३४क थपिएको |
| दफा ३५. शुल्कसम्बन्धी व्यवस्था:- | | |
| (झ) यस ऐन विपरीत शुल्क लिने विद्यालयलाई उक्त शुल्क फिर्ता गराई नगर प्रमुखले एक लाख रूपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ । | (झ) यस ऐन विपरीत शुल्क लिने विद्यालयलाई उक्त शुल्क फिर्ता गराई तोकिएको अधिकारीले तोकिए बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|--|
| दफा ३८. स्थायी आवासीय अनुमति लिन नहुने:- | | |
| सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक वा कर्मचारीहरूले कुनै पनि देशको स्थायी आवासीय अनुमति लिन वा त्यस्तो अनुमति प्राप्त गर्नको लागि आवेदन दिन हुँदैन । स्थायी आवासीय अनुमति लिएका तथा लिन आवेदन दिने शिक्षक वा कर्मचारीहरूलाई दिइने दण्ड तथा सजाय तोकिए बमोजिम हुनेछ । | ३८. स्थायी आवासीय अनुमति लिन नहुने:-सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक वा कर्मचारीहरूले कुनै पनि देशको स्थायी आवासीय अनुमति लिन वा त्यस्तो अनुमति प्राप्त गर्नको लागि आवेदन दिन हुँदैन । स्थायी आवासीय अनुमति लिएका तथा लिन आवेदन दिने शिक्षक वा कर्मचारीहरूलाई दिइने दण्ड तथा सजाय प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ । | "तोकिए बमोजिम" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम" भन्ने शब्दहरू राखी संशोधन गर्न |
| दफा ४३. शिक्षकको नियुक्ति र सरूवा:- | | |
| (क) विद्यालयमा रिक्त तथा राहत शिक्षक दरवन्दीमा अस्थायी तथा करार नियुक्तिको व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । स्थायी शिक्षकको नियुक्ति तथा पदस्थापना संघीय शिक्षक सेवा आयोग तथा प्रादेशिक शिक्षक सेवा आयोगले तोके बमोजिम हुनेछ । | (क) विद्यालयमा रिक्त तथा राहत शिक्षक दरवन्दीमा अस्थायी तथा करार नियुक्तिको व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । स्थायी शिक्षकको नियुक्ति तथा पदस्थापना संघीय शिक्षक सेवा आयोग तोके बमोजिम हुनेछ । | "तथा प्रादेशिक शिक्षक सेवा आयोगले" भन्ने व्यवस्था रहेको तर उक्त आयोग नरहेको |
| (ख) सरूवा हुन आवेदन दिने दरवन्दीमा कार्यरत शिक्षकलाई नगरपालिका भित्रका कार्यरत विद्यालयको व्यवस्थापन समिति र सरूवा हुने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको सिफारिस र सम्बन्धित वडा शिक्षा समितिको सहमतिमा कक्षा | (ख)सरूवा हुन आवेदन दिने दरवन्दीमा कार्यरत शिक्षकलाई नगरपालिका भित्रका विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा कक्षा सञ्चालनमा बाधा नपर्ने गरी विषयगत दरवन्दी समेतको आधारमा नगर शिक्षा समितिले तोकिए बमोजिमको प्रकृया अपनाई रिक्त दरवन्दीमा सरूवा गर्न | “कार्यरत विद्यालयको व्यवस्थापन समिति र सरूवा हुने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको सिफारिस र सम्बन्धित वडा शिक्षा |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|--|
| सञ्चालनमा बाधा नपर्ने गरी विषयगत दरवन्दी समेतको आधारमा नगर शिक्षा समितिले तोकिए बमोजिमको प्रकृया अपनाई रिक्त दरवन्दीमा सरूवा गर्न सक्नेछ । | सक्नेछ । | समितिको सहमतिमा” भन्ने व्यवस्था संशोधन |
| (ग) उपदफा (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगर शिक्षा समितिले आवश्यक सम्झेमा नगरक्षेत्र भित्रका विद्यालयका स्थायी शिक्षक तथा कर्मचारीलाई सरूवा गर्न सक्नेछ । | (ग) सामुदायिक विद्यालयको स्थायी दरबन्दीका कार्यरत शिक्षकहरुको सरूवा अर्को व्यवस्था नभएसम्म संघीय ऐन बमोजिम हुनेछ । तर दरबन्दी मिलानकोक्रममा नगर शिक्षा समितिको निर्णय अनुसार पदस्थापन गर्न सकिनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| (घ) सरूवा हुन आवेदन दिने दरवन्दीमा कार्यरत् शिक्षकलाई नगरपालिकाभित्रका कार्यरत् विद्यालयकोव्यवस्थापन समितिको सिफारिस र सम्बन्धित वडा शिक्षा समितिको सहमतिमा कक्षा सञ्चालनमा बाधा नपर्ने गरी नगरपालिकाले अर्को स्थानीय तहमा सरूवाको लागि सहमति दिन सक्नेछ । | (घ)सरूवा हुन आवेदन दिने दरवन्दीमा कार्यरत् शिक्षकलाई नगरपालिकाभित्रका कार्यरत् विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा कक्षा सञ्चालनमा बाधा नपर्ने गरी नगरपालिकाले अर्को स्थानीय तहमा सरूवाको लागि सहमति दिन सक्नेछ । | “विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको सिफारिस र सम्बन्धित वडा शिक्षा समितिको सहमतिमा” भन्ने व्यवस्था संशोधन |
| - | ४३क. नगर शिक्षक सम्बन्धी व्यवस्था :- (१) नगरपालिकाले नगरपालिकाक्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक विद्यालयको पठनपाठन सूचारु गर्नका लागि शिक्षक विद्यार्थी संख्याको आधारमा नपुग शिक्षकको व्यवस्थापनका लागि नगर शिक्षकको व्यवस्था गर्न सक्नेछ । | दफा ४३ पछि दफा ४३क थपिएको |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|--|---|---|
| | (२) उपदफा (१) बमोजिम नगर शिक्षक व्यवस्थापन गर्दा नगर शिक्षा समितिले निश्चित मापदण्डका आधारमा सामुदायिक विद्यालयले आन्तरिक स्रोतबाट सुविधा पाउने गरी यो दफा प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि नियुक्त गरेका निजी शिक्षकमध्येबाट समेत नगर शिक्षक व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ । (३) नगर शिक्षक व्यवस्थापन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ । | |
| दफा ४४. दरबन्दी मिलान:- | | |
| ४४. दरबन्दी मिलान:- | ४४. सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी मिलान :- | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| तोकिएको मापदण्डको आधारमा बढी दरबन्दी भएको विद्यालयबाट कम दरबन्दी भएको विद्यालयमा नगर शिक्षा समितिले तोकिएको प्रकृया पूरा गरी दरबन्दी मिलान गर्न सक्नेछन् । | सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी मिलान तोकिएबमोजिम हुनेछ । | दोस्रो संशोधन प्रयोजनका लागि |
| दफा ४५. संस्थागत विद्यालयले छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्ने:- | | |
| (क) संस्थागत विद्यालयले विद्यालयमा भर्ना भएका कूल विद्यार्थी संख्याको कम्तीमा दश प्रतिशतमा नघट्ने गरी तोकिए बमोजिम आर्थिक | (क) संस्थागत विद्यालयले विद्यालयमा भर्ना भएका कूल विद्यार्थी संख्याको कम्तीमा दश प्रतिशतमा नघट्ने गरी तोकिए बमोजिम आर्थिक रूपमा विपन्न, अपाङ्गता | "जनजाति" भन्ने शब्द पछि "जेहेन्दार अल्पसंख्यक" शब्दहरू थपिएका |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|--|
| रूपमा विपन्न, अपाङ्गता भएकाहरू, महिला, दलित, जनजाति विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । | भएकाहरू, महिला, दलित, जनजाति, <u>+जेहेन्दार र अल्पसंख्यक</u> विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । | |
| (ख) उपदफा (क) बमोजिम छात्रवृत्तिको लागि विद्यार्थी छनौट गर्न प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालयको अध्यक्ष, विद्यालयको प्रधानाध्यापक, शिक्षा हेर्ने अधिकृत वा निजको प्रतिनिधि र विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा रहेका अभिभावकको प्रतिनिधित्व रहेको एक छात्रवृत्ति छनौट समिति रहनेछ । | (ख) उपदफा (क) बमोजिम छात्रवृत्तिको लागि विद्यार्थी छनौट गर्न प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालयको अध्यक्ष, विद्यालयको प्रधानाध्यापक, महाशाखा प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत र विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा रहेका अभिभावकको प्रतिनिधित्व रहेको एक छात्रवृत्ति छनौट समिति रहनेछ । | “महाशाखा प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत” भन्ने शब्द राख्न |
| - | ४५क. संस्थागत विद्यालयको हकमा लागू नहुने :- यस ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बन्ने नियमावली, निर्देशिका र कार्यविधिमा सामुदायिक विद्यालयका लागि मात्र लागू हुने गरी उल्लेख भएका व्यवस्थाहरू संस्थागत विद्यालयको हकमा लागू हुनेछैनन् । | दफा ४५ पछि दफा ४५क थप गरिएको |
| दफा ५१. पुरस्कार तथा दण्ड सजाय:- | | |
| ५१. पुरस्कार तथा दण्ड सजाय:- | दफा ५१क. प्रोत्साहन, पुरस्कार तथा सजाय सम्बन्धी व्यवस्था :- | दफा ५१ (पहिलो) पछिको दफा ५१ लाई दफा ५१क कायम गरिएको |
| | (१) नगरपालिकाले बालविकास कक्षाका सहजकर्ता, विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारी र सामुदायिक सिकाइ | विद्यमान व्यवस्थालाई संशोधन र थप प्रष्टयाउन |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---------------------------------|---|---|
| | केन्द्रका सहजकर्ताहरूलाई तोकिएबमोजिम प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ । | |
| | (२) नगरपालिकालाई प्रत्येक वर्ष उपदफा (३) बमोजिमको सिफारिस समितिको सिफारिसमा नगरको शिक्षाक्षेत्रमा उत्कृष्ट योगदान पुऱ्याउने शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई देहाय बमोजिम नगर शिक्षा सेवा पुरस्कार दिनेछ :- पुरस्कारको नाम रकम संख्या (क) सर्वोत्कृष्ट नगर शिक्षा सेवा पुरस्कार ५०,०००।- एक जना (ख) उत्कृष्ट नगर शिक्षा सेवा पुरस्कार ३०,०००।- तीन जना (ग) नगर शिक्षा सेवा पुरस्कार १०,०००।- छ जना | विद्यमान व्यवस्थालाई संशोधन र थप प्रष्टयाउन |
| | (३) उपदफा (२) बमोजिमको पुरस्कार सिफारिस गर्न तोकिएबमोजिमको एक सिफारिस समिति रहनेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई संशोधन र थप प्रष्टयाउन |
| | (४) सिफारिस समितिले तोकिएको मापदण्डका आधारमा पुरस्कारका लागि शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको सिफारिस गर्नेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई संशोधन र थप प्रष्टयाउन |
| | (५) यस ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम सजाय सम्बन्धी व्यवस्था प्रचलित कानूनबमोजिम हुनेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई संशोधन र थप प्रष्टयाउन |
| दफा ५२. मुद्दा हेर्ने अधिकारी:- | | |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|---|---|---|
| यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम सजाय गर्ने अधिकार प्रमुखलाई हुनेछ । | यस ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमबमोजिम गरिने सजाय सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अधिकार प्रचलित कानूनबमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई हुनेछ । | विद्यमान व्यवस्थालाई संशोधन र थप प्रष्टयाउन |
| दफा ५४. नियम बनाउने अधिकार:- | | |
| (क) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ । (ख) यस ऐनको कार्यान्वयनको लागि नगर शिक्षा समितिले आवश्यक निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ । | (१) यस ऐनको कार्यान्वयनका लागि देहायका विषयमा नियम बनाउने अधिकार नगर कार्यपालिकालाई हुनेछ । (क) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षा, (ख) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय, (ग) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम, (घ) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालय, (ङ) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन, (च) नगर शिक्षा समिति, (छ) विद्यालय व्यवस्थापन समिति, (ज) विद्यालयको नामाकरण, (झ) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन, (ञ) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण, | नियम बनाउन सकिने क्षेत्रहरू नै किटान गर्न |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|----------------|--|------------------------|
| | <p>(ट) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान,</p> <p>(ठ) विद्यालयको नक्साङ्कन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,</p> <p>(ड) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,</p> <p>(ढ) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,</p> <p>(ण) विद्यालयस्तरको परीक्षा, विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,</p> <p>(त) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,</p> <p>(थ) ट्यूसन, कोचिङ जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,</p> <p>(द) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण,</p> <p>(ध) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,</p> <p>(न) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,</p> <p>(प) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सो को</p> | |

| हालको व्यवस्था | संशोधित प्रावधान | संशोधन गर्नुपर्ने कारण |
|----------------|--|------------------------|
| | <p>बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन, (फ) शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास, (ब) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन, (भ) संस्थागत विद्यालयले विद्यार्थीबाट लिने शुल्क र सो असूल गर्ने तरिका, (म) नगरपालिकाबाट विद्यालयलाई दिइने अनुदान, (य) नगर शिक्षक व्यवस्थापन (र) आवासीय विद्यालय र विद्यालय छात्रावास, (ल) स्थानीय पाठ्यक्रम तथा विद्यालयमा लागु हुने थप सन्दर्भ सामग्री, (व) शिक्षक तथा विद्यार्थी आचार संहिता, (श) विद्यालयको पुस्तकालय र वाचनालय, (ष) नगरपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा प्रधानाध्यापक व्यवस्थापन, (स) नगर शिक्षा विकास कोष, (ह) आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी अन्य आवश्यक विषय, (२) उपनियम (१) बमोजिम नियम तर्जुमा गर्नका लागि सुरु मस्यौदा तयार गर्ने काम महाशाखाले गर्नेछ ।</p> | |

